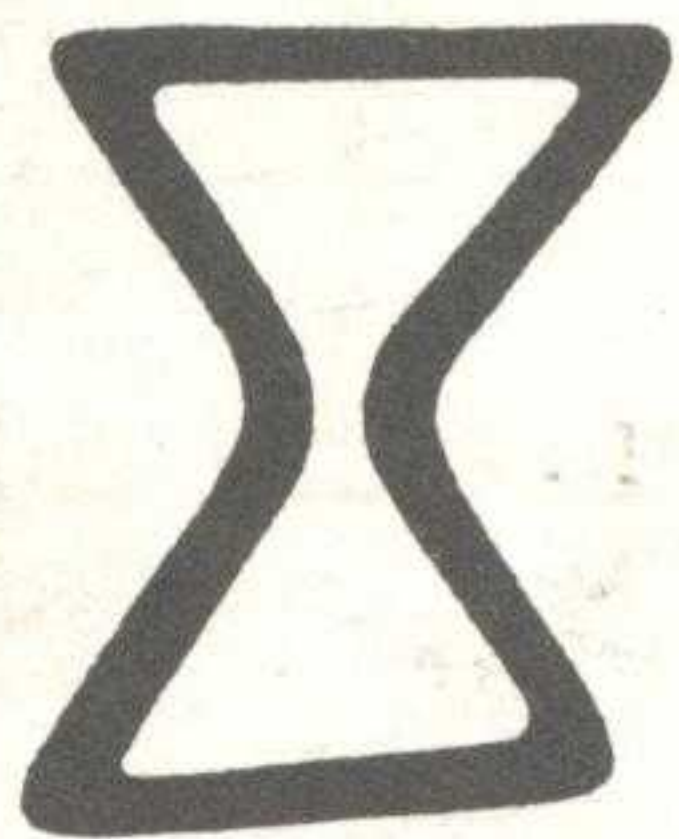

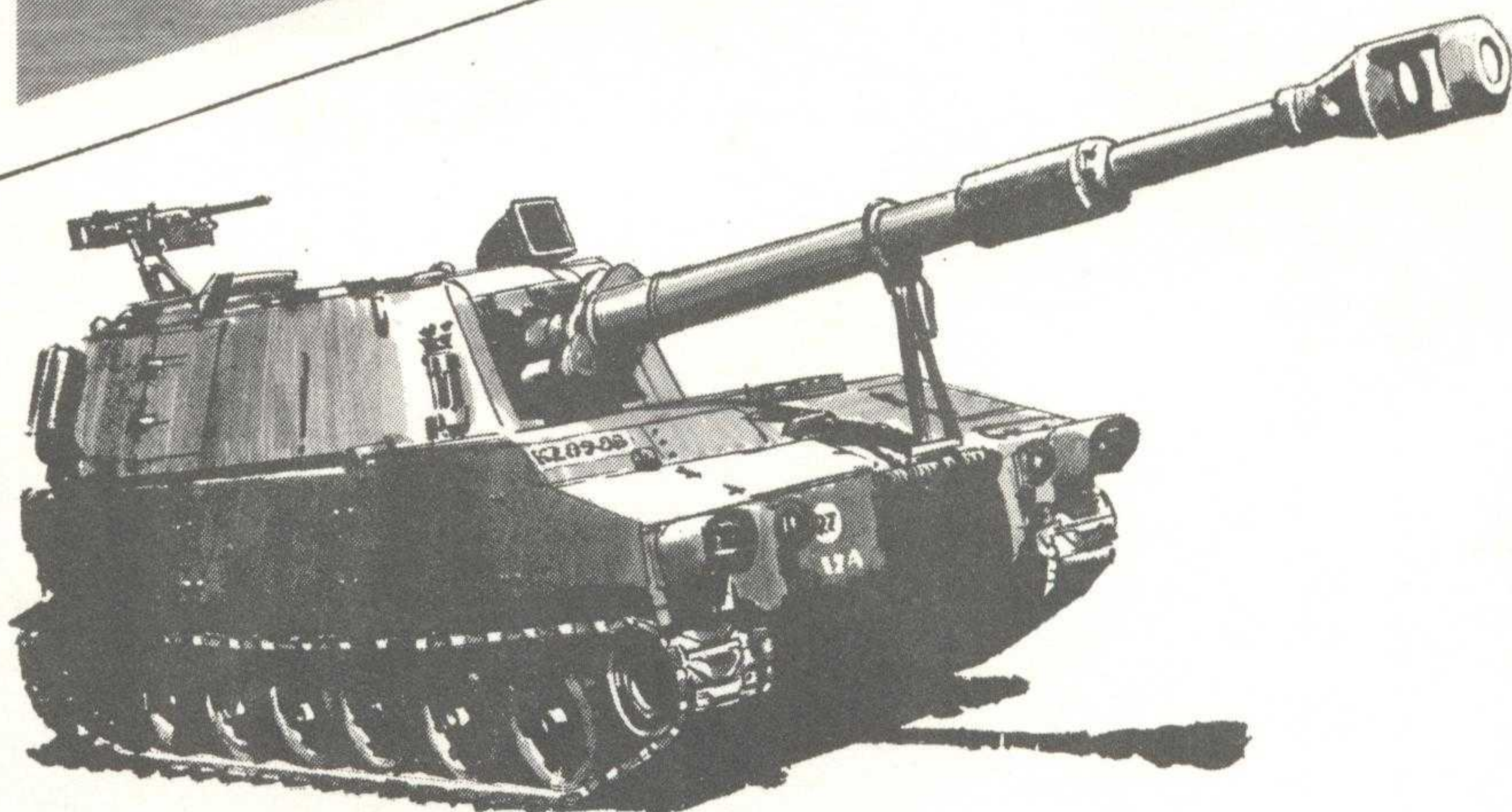
de zandloper

periodieke uitgave van de vereniging Oud-Ede
verschijnt elk kwartaal

e JAARGANG nr 1

MAART 1981

1906.....

..... 1981

75 jaar GARNIZOEN EDE

GLASSCHADE HERSTELLEN

JANSEN v/h de NOOY bellen

tel.: 16308

tevens verkoop en plaatsing van alle soorten glas.

SPIEGELS en GESLEPEN GLASPLATEN

ISOLATIEGLAS van THERMOPANE - POLYGLAS

of aluminium voorzetramen.

GLASHERSTEL JANSEN v/h de NOOY

Bettekamp 13-Ede tel.: 16308

SCHILDERSBEDRIJF de NOOY

voor alle onderhoudswerken, zowel binnen- als
buitenwerk, sanswerk, sierpleister, sigmulto,
behangwerk en andere schilderswerkzaamheden.

voor informatie

naar :

JANSEN

Bettekamp 13 - Ede

tel.: 16308

DAGELIJKS BESTUUR

voorzitter : D. de Nooy, Wagenaarln 16,
6711 GB Ede-Gld, tel.: 12373.
sekretaris : J. Clant, Amsterdamsewg 34,
6712 GJ Ede-Gld, tel.: 15997.
penningmeester : J. Smit, Arendshorst 29,
6714 LV Ede-Gld, tel.: 32462.

ERE-LEDEN

H.M. Oldenhof,
J. de Nooy.

MUSEUM-ADRES

Museum Oud-Ede, Museumplein 7,
6711 NA Ede-Gld, tel.: 19554.

CONTRIBUTIE

De minimale contributie bedraagt f 15,-
per jaar, over te maken op postrekening
3534268, ten name van de penningmeester
van de vereniging Oud-Ede te Ede.

REDAKTIE van het blad "De Zandloper"

mv E. Hendriksen, Wilterdinkstr 9,
6712 EB Ede-Gld, tel.: 13074.

J. Das, Weerdenstein 205,
6714 CP Ede-Gld, tel.: 17052.

H.J. Nijenhuis, Molenstr 101,
6712 CT Ede-Gld, tel.: 16838.

eindredactie
en Lay-out :

S.J. Ouwendijk, Nettelhorst 43,
6714 MA Ede-Gld, tel.: 33089.

KOPY

Alle kopy, bestemd voor opname in de
Zandloper graag inzenden aan:
Redactie De Zandloper, Museumpln 7,
6711 NA Ede-Gld.

VERANTWOORDING VOOR GEPUBLICEERDE TEKSTEN

De redactie van het blad De Zandloper is u zeer erkentelijk voor al uw bijdragen in de kopy.

Echter, de verantwoordelijkheid voor de inhoud van historische en technische gegevens blijft uitdrukkelijk voorbehouden aan hen, die de betreffende kopy hebben ingezonden.

De redactie kan eveneens geen enkele verantwoording op zich nemen voor het eventueel niet vermelden van de bron, etc. bij het plaatsen van ingezonden stukken en artikelen.

OVERNAME VAN ARTIKELEN UIT DE ZANDLOPER

Uit De Zandloper mag niets worden overgenomen, zonder vooraf daartoe een schriftelijke toestemming van de redactie te hebben verkregen.

VOLKSUNIVERSITEIT

De cursus over "Boerderijen en Molens", die de Vereniging Oud-Ede in samenwerking met de Volksuniversiteit zou organiseren, kan helaas niet doorgaan.

Er hebben zich slechts 5 cursisten aangemeld en dat is beslist te weinig.

RECTIFICATIE

In de vorige Zandloper is in het verhaal van de heer Ossekoppele over het Edese Bos een storende fout geslopen.

Op pagina 12 staat onder meer, dat de schors werd gebruikt als brandhout.

Dat is niet juist.

De schors werd gebruikt in de leerlooierijen en het afval werd gebruikt als brandhout.

LIDMAATSCHAPSKAART 1981

De leden van de Vereniging Oud-Ede, die nog niet in het bezit zijn van hun lidmaatschapskaart 1981 kunnen deze afhalen aan de balie van het museum tegen betaling van de contributie.

JAARLIJKSE ALGEMENE LEDEN VERGADERING

Hierbij vestigen wij uw aandacht op de jaarlijkse Algemene Leden Vergadering, welke zal worden gehouden op dinsdag 28 april 1981 in gebouw "De Open Haard", Willem de Zwijgerlaan 1-3 te Ede. Aanvang: 19.30 uur.

Alle leden van de Vereniging Oud-Ede worden hierbij uitgenodigd tot het bijwonen van deze vergadering.

AGENDA

01. Opening;
02. Ingekomen stukken;
03. Notulen vorige ledenvergadering;
04. Jaarverslag door de sekretaris;
05. Jaarverslag door de penningmeester;
06. Verslag van de kascommissie;
07. Jaarverslag Museum-commissie;
08. Verkiezing bestuursleden;
09. Vaststelling contributie 1981 en entree-geld;
10. Mededelingen;
11. Rondvraag;
12. Sluiting.

ad. 8: Ter opvolging van wijlen de heer M. Wiegeraadt, stelt het bestuur kandidaat mevr. G. Scholtus-Pijpers.

Aftredend zijn mevr. Hendriksen en de heren de Nooy en Clant. Allen stellen zich herkiesbaar. Namen van andere kandidaten kunnen tot voor het begin van de vergadering schriftelijk bij de sekretaris worden ingediend.

Na de pauze (omstreeks 20.15 uur) start een lezing door onze vroegere plaatsgenoot, de heer A. Bruijn, archeoloog bij het R.O.B., over Aardewerk.

Aardewerk, toegespits op de Veluwe; oude vondsten, middeleeuws en recenter aardewerk.

De heer de Bruijn geldt als zeer deskundig op het gebied van met name middeleeuws aardewerk.

LICHT en WATER, door H.J. Nijenhuis.

Dit voorjaar zal het 75 jaar geleden zijn, dat Ede een garnizoensplaats werd. De verschillende dag- en weekbladen zullen hieraan wel de nodige aandacht besteden, maar wij willen even stilstaan bij de direkte gevolgen die dat feit voor ons dorp had.

Tot voordien werden de lange winteravonden doorgebracht bij een petroleumlamp, hetgeen al een enorme vooruitgang betekende, vergeleken bij de vroegere "snotneus". De lamp stond steevast midden op de tafel, hetgeen de vrouw des huizes de gelegenheid gaf om sokken te stoppen, maar voor de verdere huisgenoten weinig licht overliet.

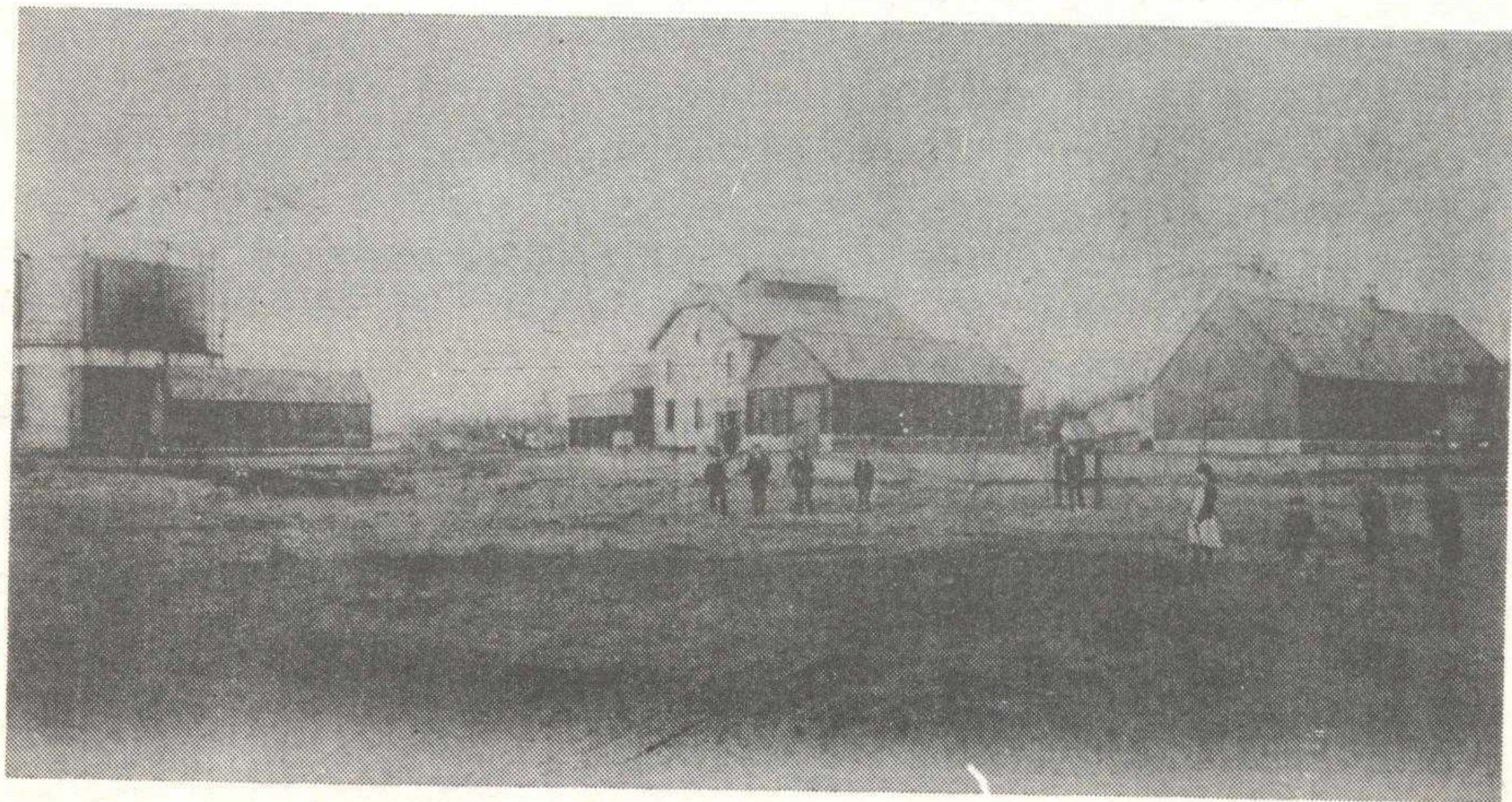
Reeds voor de eeuwwisseling deden gas en elektrisch licht hun intrede, maar in Ede holde men nu niet direkt achter zulke nieuwigheden aan. Men reageerde pas, toen vast stond dat het Ministerie van Oorlog in Ede een garnizoen wilde vestigen.

De eerste gasfabrieken waren veelal in handen van particulieren; handige zakenlieden stroopten stad en land af met concessie-aanvragen, meestal om die dan later met winst te verkopen. Ook de gemeente Ede kreeg dergelijke aanbiedingen maar men ging daar niet op in.

Op 21 maart 1903 werden twee raadsleden, de heren L. Tulp en mr G.J. IJssel de Schepper aangewezen om de mogelijkheden te onderzoeken tot het stichten van een eigen gasfabriek. De heren bleken voortvarend; nog datzelfde jaar kwam hun rapport gereed. Naar aanleiding van dit rapport besloot de raad om op 13 mei 1904 over te gaan tot het bouwen van een gemeentelijke gasfabriek. Reeds een maand later, om precies te zijn op 6 Juni 1904 werd de bouw van de fabriek met opstellen opgedragen aan de firma Francke uit Bremen. De plaats van de vestiging had men met zorg gekozen; ver buiten de toenmalige kom van het dorp, aan het begin van de Maanderheuvels, maar wel belangrijk voor de kolenaanvoer, aan de spoorlijn Ede-Nijkerk.

De bouwkosten van de fabriek bedroegen f 14.000,-, waarbij nog een noodzakelijk geachte fitterswoning verrees voor de prijs van f 1979,-.

Er zat behoorlijk schot in de zaak; na wat proefnemin-

gen kon op 8 maart 1905, amper negen maanden later, het eerste gas worden geleverd.

De aanleg van het buizennet met al dat graafwerk en materiaal bleek de grootste slokop te zijn, rond de f 50.000,- en dat voor amper 120 aansluitingen.

De Edese bevolking was nog niet zo erg enthousiast; gas stonk en was gevaarlijk. De kranten maakten regelmatig melding van ontploffingen.

Gelukkig was de gemeente wel verzekerd van de gaslevering aan alle kazernes, die tot aan de elektrificatie in 1939 een goede klant zouden blijven.

Maar de gasfabriek draaide en tot de eerste directeur werd benoemd de heer van der Hoeve uit Sliedrecht, tegen een salaris van nog geen f 400,- per jaar; met drie man personeel, een fitter en drie stokers.

Wilde aanvankelijk het merendeel van de Edese bewoners niets van gas weten, van de moderne straatverlichting die de gemeente voortvarend aanbracht, profiteerde toch iedereen.

De petroleumlampen die tot dusver op bepaalde punten in ons dorp stonden, maar die dikwijls door de wind uitgingen, of erger nog, waar kwajongens de brandstof uithaalden, werden vervangen door gietijzeren lantaarnpallen met een glazen kap, waaruit een helder licht straalde. Regelmatig moesten echter de ruiten en het gaskousje worden gecontroleerd. Hiervoor werd een speciale man aangesteld en jarenlang was dat de heer G. de Koning, bij iedereen bekend als de "lampenpoetser".

Geleidelijk steeg het aantal aansluitingen, mede door de gascomfoors, die het koken (vooral in de zomerdag) voor de huisvrouw zoveel gemakkelijker maakte.

De abonnees betaalden kontant door middel van een muntmeter; deze munten, elk goed voor een kubieke meter gas, kostten acht cent en later tien cent. Ze werden eenmaal in de maand opgehaald.

De gasfabriek bracht voor veel gezinnen nog een voordeel mee; voor een luttel bedrag kon men een mud cokes halen, een afvalprodukt van de steenkool, dat overbleef nadat het gas eraan was onttrokken. Deze cokes gaf een enorme hitte; de meeste kachels waren er weliswaar minder goed tegen bestand, maar voor mensen met kleine inkomens bleef het een goedkope brandstof.

Na een moeilijk begin draaide de gemeentelijke gasfabriek op volle toeren; aansluitingen vanuit Bennekom en Lunteren volgden en er werd winst gemaakt.

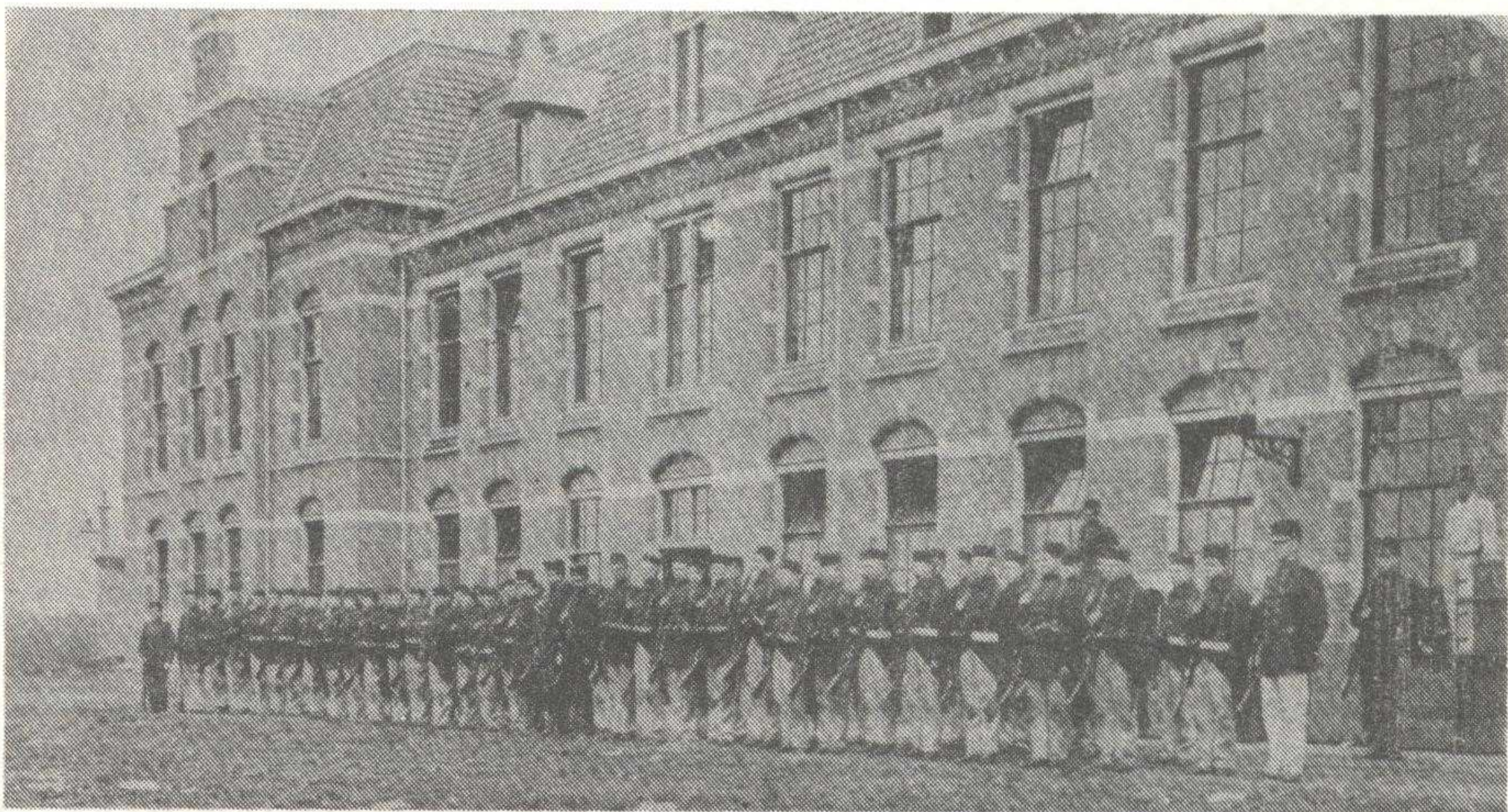
De beide wereldoorlogen brachten de nodige moeilijkheden; vooral door stagnatie in de aanvoer van kolen, maar ook die moeilijkheden werden overwonnen.

Alleen één der doelstellingen, "verlichting van huizen en straten" is maar korte tijd verwezenlijkt.

Na 1922 deed in vrijwel alle woningen de elektriciteit haar intrede; eenvoudiger in het gebruik en veel meer mogelijkheden om op elke gewenste plaats een lichtpunt aan te brengen.

Voortaan deed gas voornamelijk dienst als bron voor koken en verwarming.

Begin oktober 1959 werd in Ede de produktie van kolen-gas beëindigd en deed het aardgas haar intrede, waardoor het gasbedrijf veranderde in een doorvoerstation.

De komst van het garnizoen, was mede de oorzaak dat in Ede een drinkwatervoorziening tot stand kwam. In deze was de gemeente niet zo voortvarend als met het stichten van een gasfabriek, omdat men van een dergelijk projekt voorlopig alleen maar grote verliezen verwachtte, die toch beter konden worden afgewenteld op het hoofd van een particulier.

FINANCIEEL VERSLAG VAN DE PENNINGMEESTER OVER 1980

BALANS PER

AKTIVA

vaste aktiva

verbouwing museum

f 175161,02

inventaris museum

- 2908,43

f 178069,45

beleggingen

obligaties

- 3000,00

voorraden

boeken, foto's, etc

- 1902,98

vorderingen op korte termijn

rente Spaarbank voor Ede

- 226,16

advertentie Zandloper

- 100,00

Galerie 51

- 675,00

- 1001,16

liquide middelen

kas

- 350,46

amrobank

- 889,78

giro

- 2365,21

- 3605,45

subsidie gem. Ede

exploitatietekort 1980

- 57899,97

./. ontvangen voorschotten

- 45675,00

- 12224,97

f 199804,01

=====

=====

31 DECEMBER 1980

kapitaal

PASSIVA

f 13946,79

schulden op lange termijn
lening o/g Spbnk voor Ede

- 172398,27

voorzieningen
museumfonds

- 3117,01

schulden op korte termijn

spaarbank voor Ede

f 112,97

Zeegers, onderhoud CV

- 145,15

Jansen, glasherstel

- 209,54

Semafoon, nov/dec

- 160,80

Gelders Oudhk contact

- 97,20

kosten tent. Feestrok

- 607,42

Ouwendijk, sekr.kosten

- 241,90

Magnolia

- 101,55

AZO, De Zandloper

- 862,48

accountant

- 1000,00

CPS, advertentie

- 156,00

rente lening

- 5462,00

contributie 1981

- 165,00

BDU, boeken

- 1019,93

- 10341,94

f 199804,01
=====

Voor de Algemene Verlies- en Winstrekening,
zie de volgende pagina.

VERLIES- en WINST REKENING per 31 december 1980

LASTEN

personeelskosten	f 2105,14	contributie leden	f 10172,00
huisvestingskosten	- 33577,00	schenkingen	- 225,51
museumkosten	- 9748,50	entree museum	- 3048,50
museumfonds	- 3000,00	verkoop boeken/foto's	- 1806,10
administratiekosten	- 2169,24	ontvangen rente	- 498,86
propaganda/publiciteit	- 6437,27	advertenties Zandloper	- 300,00
algemene kosten	- 1738,75	diversen	- 135,50
rente lening	- 16610,54	subsidie prov Gld	- 1300,00
		exploitatietekort 1980	- 57899,44
	f 75386,44		f 75386,44
	=====		=====

MIENTJE

Al dukker schreef ik in de Zandloper over het wel en wee in 't museum, um jullie zo'n bietje bij te praoten wat der allemaol in 't museum gebeurde.

Mer noe he'k toch zo'n barre schik, dat ik haost niet op de stoel kan blieve zitte.

Daorum mot ut er ok mer meteen uut beste minse, went waor ut um gaot is, dat het bezoekersaantal nog nooit teveure zo hoog is geweest. Het afgelope jaor waore dat d'r 7516 en in 1979 kwamme d'r 4404 minse kieke. Vaneigest zin daorbij de tentoonstellingen van veul belang geweest.

De oranje-tentoonstelling gaf 1744 bezoekers, waarbij ok noal wat schoolkiender bij ons in huus zin geweest. Toen met dat Sporen in de Gelderse Vallei kwamme er 845 en tot het eind van het jaor waren der al 387 kiekers geweest veur de rokken. Dat bin der bij het sluute in totaol 915 gewörde. Allemaol veur de feest-rokken.

Noe, dat was ok wel te begriepe dat ut vooral veur de vrouwen een bar feesteluk geheel was mit al die kleuren. De minse kwamme uut alle wiendstreke van ons land Dat was ok wel een bietje te begriepe, went mit deze tentoonstelling hen we naomeluk de televisie gehaold!! Op 7 december wier het opgenome in ut programma toeristische tips.

In het gastenboek hen de minse aordige dinge over de tentoonstelling geschreve en ok heel lovend.

Op de tweede dag van de Kersemis was ut allebarstens druk; wat een minse. Ze stonde bekaant bij mekaar op de teeje. Heel ontaord!

Der was zelfs een mins dat drie keer geweest is, zo aordigheid had ze an het zien van de rokken. En elke keer brocht ze een aander mee um te zien.

Mer wat is d'r hard gewarkt um alles op tied klaor te kriege en ok dan later weer af te breke. De minse van de museum-kemissie hen ut ok gewete. Rokke haole en weer terug brenge. (Weten jullie dat vrouw Hendriksen saome mit kemissielid van Scharrenburg daorbij nog een anrijding had?... 't Viel mee, alenig blikshaoi!)

Uut ut hele laand kwamme die rokke en ok nog van andere musea. Laot ik d'r mer mee ophouwe, went ik wörd

d'r nog meui van as ik d'r an denk.

Eén rok hen we magge houwe mit originele papiere.

Ik mot nog wel vertelle dat bijut. aantal bezeukers ok heurt de 1100 minse van de fietsvierdaogse. In 't museum moste die een stempel haole en geliek kwamme ze dan nog us rondkieke.

't Schient zo goed te zin bevalle dat de organisaosie het beslote om dit jaor terug te komme. Mer noe mit de deelnemers an de Internationaole fietsvierdaogse mit lui uut Duitsland, Belgie, Polen en zelfs uut Amerika en Japan. Die komme dan ok bij ons kieke.

Harreme zit d'r noe al een bietje over in. As zö'n Japanner je wat zou vraoge over bv. de klompen.

'k Denk dat je dan aordig met een moel vol taanden staot. Mer ze kunne genug zien. Bijvoorbeeld de dwars-fluut. Die ligt allaang in de vitrine, mer ik bin dat ding een bietje aandars gaon bekieke.

Volgens een meneer die d'r verstaand van schient te hebbe, mot ut d'r één weze die in 1725 gemaakt wier deur een fluitbouwer in Nimwege. Die keel het ut ding noe uutgetekend l'helemaol op schaal heet dat geleuf ik-en noe wördt d'r veerder onderzoek naor gedaon. Je weet verduld eiges niet wat je allemaol in huus het gekrege.

Jullie begriepe hieruut allemaol wel dat Harreme en ik ons niet hoeve te vervelen. Neem noe nog ut volgende. Deur die mevrouw uut Amsterdam die over de merklappe kwam vertellen, kwam de museum-kemissie op het idee um onze eige merk- en stoplappe in de vitrines te kiek te legge. 't Was een bietje jammer dat ze daor wat laot-achtig mee an kwamme, went noe moste jullie dat van de kraante heure in plaots van dat het ok al aangekondigd wier in de Zandlooper.

We motte mer denke, dan hen de kraante ok us een neitje over ut museum, went dat hen jullie ok wel begrepe, de minse van de kraante zin ut museum welgezind. Ze schrieve der gelukkig veul over.

Minse, dat was ut veur deze keer. De volgende keer slaoi ik over, mer dan schriefft een goeie nicht van mien iets over een aktiviteit veur Oud Ede.

Minse overleg ut en ut beste, ok naomens Harreme,
van jullie
MIENTJE uut OUD EE.

MERK- en STOPLAPPEN

De lezing van mevrouw M.G.A. Schipper-van Lottum trok op maandag 16 februari j.l. zoveel belangstellenden, dat al heel gauw bleek dat het zaaltje in de Open Haard veel te klein was en dat we moesten uitwijken naar de Beatrixkerk.

Na enige improvisatie begon mevrouw Schipper haar lezing, waarbij aan de hand van dia's van bijvoorbeeld enkele oude schilderijen, duidelijk werd gemaakt, waarom men ging leren "merken" maken.

Een schilder vermeldt zijn naam op zijn werk; waarom dan ook niet de naam geborduurd op een mannenhemd?

De handgeweven linnen lappen moesten naar de bleker en moesten dus gemerkt zijn om ze uit elkaar te kunnen houden.

Met het toenemen van de welvaart kreeg de huisvrouw meer linnengoed in de kast en dus werden ook cijfers geborduurd om te kunnen zien hoeveel stuks men overal van had.

Ook kon men aan de hand van de dia's van oude schilderijen zien welke attributen er werden gebruikt bij het handwerken, bv. een borduurkussen, een linnenmand, etc.

De dia's van de merklappen toonde ons hele fraaie exemplaren, maar ook hele slordige, om te laten zien, dat er ook meisjes waren die meer zaten te draaitollen dan dat ze hun best deden op het handwerken.

Ook fouten treft men aan op de oude merklappen; uithalen was er toendertijd niet bij.

Treft men op oude merklappen teksten aan, morele of ook mededelende teksten en bijbelse voorstellingen, later doen ook liefdesmotieven en symbolen, of voorwerpen uit het dagelijkse leven hun intrede.

De romantische tijd bracht weer andere geborduurde voorstellingen; landschappen met bomen, dik opgewerkte vogels, of vogels welke zijn geborduurd met behulp van kraaltjes.

De stoplappen moesten de meisjes maken om allerlei linnengoed te kunnen verstellen en dan wel zo, dat er vrijwel niets meer van te zien was.

Al met al, een heel interessante avond die door de meeste vrouwelijke aanwezigen op hoge prijs werd gesteld.

Het was een goede gedachte om mevrouw Schipper naar Ede te halen, te meer omdat ook in het Museum Oud-Ede in een daartoe ingerichte expositie de merk- en stoplappen uit eigen bezit aardig wat belangstelling mocht trekken.

TENTOONSTELLING van de AANWINSTEN in 1980

Evenals het vorige jaar wil de Museum-commissie u graag laten zien wat we zoal hebben gekregen in het Museum.

Laten we eens wat opnoemen:

-een kinderdraaibank-appelschilmachientje-doopmutsje-klederdrachtmuts met blauw lint-koektrommel-sieraden kistje-handwoordenboek der Hollandsche taal uit 1857-diverse gegevens over Planken Wambuis, toegestuurd door één van onze leden in Zuid-Afrika-een flesje van de Concordia-Melkfabriek-een poststuk met de laatste afstempeling "Ede-Centrum", en nog veel, veel meer.

Komt u zelf maar eens kijken (Als lid van de Vereniging Oud-Ede heeft u gratis toegang op vertoon van uw lidmaatschapskaart 1981).

Van 16 april t/m 9 mei 1981 zijn de aanwinsten van 1980 in het Museum tentoon gesteld.

Natuurlijk niet allemaal, maar het beloofd wel een hele verzameling te worden, want we hebben nogal wat gekregen.

Er is tevens wat van onze aankopen te zien.

Het museum is geopend op werkdagen tussen 10-12 en tussen 14-17 uur; zaterdags tussen 14-16 uur.

Op Goede Vrijdag is het museum geopend als op een werkdag; op 2e Paasdag (20 april), 30 april en 5 mei is het museum geopend als op zaterdag.

We hopen ook op deze tentoonstelling weer veel van onze leden te mogen begroeten.

FLEVOHOF

De show van klederdrachten op de Flevohof lijkt een jaarlijks evenement te gaan worden.

Dit jaar zal op zaterdag 30 mei een groot aantal deelnemers uit het gehele land, de oude tot zeer oude drachten dragen.

Om 10.00 uur wordt er begonnen en men gaat door tot ongeveer 16.00 uur.

Van 12.00-14.00 uur is er echter lunchpauze.

Per streek kunt u zien wat men daar vroeger droeg en nu soms nog draagt in het werk, bij bruiloften, doop of in de rouwtijd.

Alle deelnemers werken hieraan belangeloos mee.

Als bezoeker betaalt u de entree voor de Flevohof, zijnde een bedrag van f 7,50 per persoon en tijdens de show wordt er gecollecteerd voor de actie "Wereldkinderen".

Voor de fotograven onder u belooft het een waar dorado te worden, want waar ziet u zoveel mannen, vrouwen en kinderen bijeen in de diverse klederdrachten?

Het is beslist een kleurrijk geheel.

De plaatselijke VVV kan u hierover meer informatie verstrekken; ook omtrent busverbindingen etc.

LIJST VAN NIEUWE LEDEN, bijgewerkt t/m 12/02-1981.

mv G. Bink-van Otterlo	Borneoln 50 te Ede,
H. van Dam	Potterstr 12bis te Utrecht,
mv G. Dijkland-Koops	W Lodewijkln 6 te Ede,
W. Evertse	Hoefwg 2 te Ede,
mv B. Groot Wassink- vd Meijden	Atjehstr 21 te Doetinchem,
J.C. Hong,	Valkenier 207 te Ede,
G.W. Kanis,	Laan 1933 7 te Ede,
M. Koeman	Emmalaan 13 te Bennekom,
L.P.M.van Langevelde	Obrechtln 25 te Ede,
R. Nab	Otterlosewg 309 te Hoenderlo
R. Posthouwer	Arnhemsewg 67 te Otterlo
Th. van Roon	IJ de Schepperln 7 te Ede,
G. Rutgers	Buurtscheuterln 18 te Ede,
J. Schuurman	Rodenstein 6 te Ede.

BOEKENLIJST van boeken welke aan de balie van het
Museum Oud-Ede worden verkocht

De kerk in 't midden	f 15,--;
Allerlei over Musea	- 4,95;
Sporen door de Gelderse Vallei	- 28,--;
Zo was Ede	- 17,50;
Oud-Ede in vertellingen	- 17,50;
Rond de Grijze Toren	- 15,--;
van Koetshuis tot Noorderkerk	- 7,--;
Minse Kieken	- 10,--;
Geschiedenis van Ede, deel III	- 10,--.

Kaart, getekend door dhr Ossekoppele:

voor leden van Oud-Ede	f 1,95;
voor niet-leden	- 2,25.

Tekeningen:

De Driehoek, door J. Haffmans	f 1,--;
Kerk	- 0,75;
Meindereind	- 1,--.

Ansichten van verschillende onderwerpen f 0,25.

MUSEUMKAARTEN

Ook aan de balie van het museum Oud-Ede zijn
de museumkaarten met bijbehorende jaarzegels
verkrijgbaar.

handtekening

26 MUSEUM
65+ KAAFT

naam

adres

woonplaats

geboortedatum

26+ zegel hier plakken

NEDERLANDSE MUSEUMVERENIGING

Wierdijk 18, 1601 LA Enkhuizen. tel. 02280-5692

Deze kaart geeft gedurende 1981 recht op vrije toegang tot ongeveer 170 musea in Nederland indien de kaart is voorzien van een jaarzegel.

In de kolom naast de zegel de leeftijdsgroepen waartoe u niet behoort, doorhalen. Leeftijd tot en met 25 jaar (-26): f 3,-. Houders van een 65+ pas (65+): f 7,50. Ouder dan 25 jaar (26+): f 15,-.

De zegels zijn verkrijgbaar bij alle postkantoren en postagentschappen én bij de hieronder vermelde musea.

Musea met gratis toegang op vertoon van museumkaart:

Allingawier: Museumboerderij Aldfaers Erf*. **Alphen (NB):** Oudheidkundig Streekmuseum. **Amersfoort:** De Zonnehof / Museum Flehite. **Amsterdam:** Museum Amstelkring / Museum van Loon / Nederlands Theater Instituut / Technisch museum NINT / Rijksmuseum / Vincent van Gogh / Zoologisch Museum. **Anjum:** Koren- en pelmolen De Eendracht. **Apeldoorn:** Rijksmuseum Paleis het Loo. **Arnhem:** Elektrum-museum / Het Nederlands Openluchtmuseum. **Axel:** Streekmuseum Het Land van Axel. **Baarn:** Kasteel Groeneveld. **Barneveld:** Veluws Museum Nairac. **Bergen:** Gemeentemuseum zenhof. **Beverwijk:** Kennemer Oudheidkamer*. **Bolsward:** Oudheidkamer. **Bourtange:** Natuur- en Oudheidmuseum De Laaste Stuyver. **Brakel:** Slot Loevensteijn*. **Breda:** Bisschoppelijk Museum / Stedelijk Museum / Volkenkundig Museum Justinus van Nassau. **Broek op Langendijk:** Broeker Veiling*. **Den Burg:** Oudheidkamer. **Cruquius:** Amerikamuseum Nederland. **Delft:** Rijksmuseum Huis Lambert van Meerten / Volkenkundig Museum Nusantara*. **Denekamp:** Museum Natura Docet. **Deurne:** Gemeentemuseum De Waag / Museum voor Mechanisch Speelgoed. **Doesburg:** Museum De Rooie Toeren. **Dokkum:** Streekmuseum Het Admiraliteitshuis. **Doorn:** Huis Doorn. **Doorwerth:** Museum voor Wildbeheer. **Dordrecht:** Museum Mr Simon van Gijn. **Drouwen:** Natuurhistorisch museum Drouwener zand. **Echt:** Carnavalsmuseum*. **Ede:** Museum Oud Ede. **Eindhoven:** Natuurhistorisch Onderwijsmuseum* / Historisch streekmuseum onder de Ned. Herv. Kerk*. **Emmen:** Oudheidkamer. **Enkhuizen:** Stedelijk Waagmuseum / Rijksmuseum. **Etten-**

HET MONUMENTENBELEID IN DE GEMEENTE EDE

Op 12 november van het afgelopen jaar heeft de vereniging Oud Ede een bijeenkomst georganiseerd, waarin het gemeentelijke monumentenbeleid ter discussie werd gesteld.

Spreker op deze bijeenkomst was de Edenaar K. Boeder, onder meer verbonden aan de Gelderse Provinciale Monumentencommissie. Zijn met dia's aangevulde inleiding was duidelijk. Hij stelde, dat wanneer een gemeente aan een actief monumentenbeleid wenst te doen, een gemeentelijke verordening noodzakelijk is. Wanneer die gemeente sterk in haar schoenen wil staan, dan is een dergelijke verordening een onmisbaar fundament in het ontwikkelen van plaatselijke bestemmingsplannen.

Als een gemeente sterk staat, zullen er voor ontwikkelingsmaatschappijen minder gemakkelijk mogelijkheden zijn om te manipuleren. Bv. ontwikkelingen rond de Bospoort, ten noorden van het Raadhuis en het huidige verval van de Stationsweg zouden dan minder ingrijpend zijn geweest. De plaats Ede zou haar eigen karakter beter hebben kunnen bewaren.

De bijeenkomst die naast leden van de vereniging werd bijgewoond door geïnteresseerden uit de omliggende dorpen en door een sterke vertegenwoordiging der gemeentelijke overheid, mag worden gezien als een succesvol resultaat in de huidige initiatieven tot behoud van het Edese karakter, door de vereniging Oud-Ede ontplooid. Het bestuur stelt zich voor om het komende jaar opnieuw een dergelijke bijeenkomst te doen plaats vinden.

Ze is overtuigd, hiermee tegemoet te komen aan de wens tot dadendrang met betrekking tot een gemeentelijk monumentenbeleid.

Jaap Nijdam.

DE SPAARBANK VOOR EDE
ANNO 1872 BONDSSPAARBANK

De oudste financiële instelling in Ede,
die ondanks haar leeftijd met jeugdig élan
actief blijft met een aan vandaag aangepaste
dienstenpakket ook voor U!

De Bondsspaarbank, moderne gezinsbank voor
alle bankzaken en verzekeringen.

Reeds sedert 1872 de vertrouwensinstelling van
vele duizenden spaarders.

Hoofdkantoor Telefoonweg hoek Maandereind.

Vijf kantoren in Ede.

Tien kantoren in de gemeente.

Telefoon 19020

Giro 821000

